

Economicisme educatiu o educació com a inversió de futur

El Ministre d'Educació va presentar una sèrie de mesures que han de formar part d'un Decret Llei per aprovar ben aviat. La justificació és una retallada de 3000 milions d'euros per salvar el sistema educatiu. L'argumentació sempre és que les mesures no afecten la qualitat i l'equitat. El discurs és fàcil, però la realitat és molt més complexa. Sempre hem afirmat i ho fem ara, que el compromís individual i col·lectiu del docent és imprescindible. Però hem de pensar: el panorama que dibuixen aquestes mesures a quin tipus de professionalització ens porta ? A quin tipus d'organització de centre ? a quin model d'ensenyament-aprenentatge ? En definitiva, qui model educatiu tendeix a fomentar ?

La nostra mirada i proposta educativa sempre pensa i se centra en la infància, la joventut, les persones adultes i el seu procés educatiu. No podem oblidar els reptes formatius que ens planteja el canvi de paradigma social que vivim. Les mesures proposades afecten molt negativament a l'educació pública del nostre país. L'increment de ràtios suposa un efecte negatiu per a l'atenció personalitzada que necessita l'alumnat, menysté metodologies de treball a l'aula de caire competencial, genera problemes d'espai en l'actual disseny de moltes escoles i instituts i afegeix dificultats per als centres educatius –especialment aquells que estan fent plantejaments innovadors-. La no substitució de les baixes genera dificultats organitzatives als centres i, de manera molt directa també resta temps per a la gestió i la coordinació. L'augment de l'horari lectiu incideix directament en aspectes de preparació, coordinació i qüestions que tenen incidència en el treball a l'aula. Aspectes que ja s'han vist afectats amb l'aplicació de les altres retallades proposades pel Departament d'Ensenyament.

No podem oblidar que aquestes mesures se sumen a d'altres, com la no consideració educativa del primer cicle d'educació infantil, moment en què l'infant realitza aprenentatges transcendents per la seva vida i espai on es pot fer una detecció precoç de necessitats educatives, com la no obligatorietat d'impartir els dos batxillerats (ciències i lletres) als instituts, oferta, que a banda de provocar desgavells organitzatius, eixamplarà les desigualtats d'oportunitats als nostres alumnes.

Està clar que sembla només una mesura econòmica, però al darrera no hi ha cap reflexió, raó ni argumentació pedagògica. També reflecteix una manera d'entendre i fer política clarament homogeneïtzadora i recentralitzadora, es presenta en una reunió als responsables educatius dels governs autonòmics i en canvi no s'ha parlat amb els agents educatius. Hem de recordar que no fa massa dies ja va dir que no hi podia haver tantes diferències entre autonomies.

Estem en moments difícils, la crisi ens està afectant a moltes persones. Però, sempre salvant la diversitat contextual, si mirem els sistemes educatius més avançats, molts d'ells precisament van iniciar el canvi en moments de crisi. La diferència és que ho van fer des de la confiança que l'educació de les persones era la millor inversió de futur, que la formació de les noves generacions conduiria a la prosperitat econòmica i social del país. Per això ens preguntem, han calculat els

nostres governants el preu que haurem de pagar per aquestes mesures ? Tots els centres sostinguts amb fons públics tindran la mateixa consideració?

Equip de Coordinació de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya